

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Έγγραφο συνόδου

A7-0041/2014

23.1.2014

ΣΥΣΤΑΣΗ

σχετικά με το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου με την οποία εξουσιοδοτούνται τα κράτη μέλη να επικυρώσουν, προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη Συνθήκη για το Εμπόριο Όπλων (12178/2013 – C7-0233/2013 – 2013/0225(NLE))

Επιτροπή Διεθνούς Εμπορίου

Εισηγητής: David Martin

Υπόμνημα για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα

- * Διαδικασία διαβούλευσης
- *** Διαδικασία έγκρισης
- ***I Συνήθης νομοθετική διαδικασία (πρώτη ανάγνωση)
- ***II Συνήθης νομοθετική διαδικασία (δεύτερη ανάγνωση)
- ***III Συνήθης νομοθετική διαδικασία (τρίτη ανάγνωση)

(Η ενδεικνυόμενη διαδικασία στηρίζεται στη νομική βάση που προτείνεται στο σχέδιο πράξης)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	4
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	5
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	7
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	11

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου με την οποία εξουσιοδοτούνται τα κράτη μέλη να επικυρώσουν, προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη Συνθήκη για το Εμπόριο Όπλων (12178/2013 – C7-0233/2013 – 2013/0225(NLE))

(Έγκριση)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου (12178/2013),
 - έχοντας υπόψη την αίτηση έγκρισης που υπέβαλε το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 114, το άρθρο 207 παράγραφος 3 και το άρθρο 218 παράγραφος 6 εδάφιο 2 στοιχείο α), σημείο ν), της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (C7-0233/2013),
 - έχοντας υπόψη τα άρθρα 81 και 90 παράγραφος 7 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής Διεθνούς Εμπορίου καθώς και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων (A7-0041/2014),
1. εγκρίνει το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου·
 2. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, καθώς και στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Σε αντίθεση με τα όπλα μαζικής καταστροφής και τις νάρκες ξηράς, το εμπόριο συμβατικών όπλων δεν έχει υποβληθεί σε οποιοδήποτε νομικά δεσμευτικό μέσο σε παγκόσμιο επίπεδο. Η Συνθήκη για το Εμπόριο Όπλων στοχεύει στο να καλύψει αυτό το κενό .

Μετά από μακρές διαπραγματεύσεις¹, η Συνθήκη για το Εμπόριο Όπλων εγκρίθηκε στις 2 Απριλίου 2013 με ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών. Τρεις χώρες ψήφισαν κατά της Συνθήκης (Βόρεια Κορέα, Ιράν και Συρία) και 22 απείχαν (περιλαμβανομένων της Κίνας, της Ινδίας και της Ρωσίας, γεγονός που θα μπορούσε να οδηγήσει σε αργή κύρωση και, ενδεχομένως, ελλιπή εφαρμογή σε αυτές τις χώρες).

Η Συνθήκη για το Εμπόριο Όπλων θεσπίζει ένα κοινό διεθνές πρότυπο για τη ρύθμιση του διεθνούς εμπορίου συμβατικών όπλων και, σε κάποιο βαθμό, για τα πυρομαχικά και τα μέρη και εξαρτήματα. Επίσης, στοχεύει στην πρόληψη και την εξάλειψη του παράνομου εμπορίου των όπλων αυτών.

Ενώ η υφιστάμενη ευρωπαϊκή ρύθμιση των εξαγωγών σχετικά με τα συμβατικά όπλα² χρησιμοποιήθηκε ως βέλτιστη πρακτική κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων των Ηνωμένων Εθνών, η ευρωπαϊκή νομοθεσία ορίζει πολύ υψηλότερα πρότυπα και έχει ευρύτερο πεδίο εφαρμογής από την Συνθήκη για το Εμπόριο Όπλων .

Οι κοινοί στρατιωτικοί κατάλογοι της ΕΕ - για τον καθορισμό των όπλων που υπόκεινται σε κανονισμούς της ΕΕ για τις εξαγωγές όπλων - είναι πιο εξαντλητικοί από τις κατηγορίες του Μητρώου Συμβατικών Όπλων του ΟΗΕ που αναφέρονται στο άρθρο 2(1) της ΣΕΟ. Η Συνθήκη για το Εμπόριο Όπλων, για παράδειγμα, δεν καλύπτει δακρυγόνα, μη επανδρωμένα αεροσκάφη ή στρατιωτική τεχνολογία, και τα πυρομαχικά και μέρη και εξαρτήματα εξαιρούνται από τις ρήτρες της ΣΕΟ που σχετίζονται με την εισαγωγή, τη μεσιτεία, τη διαμετακόμιση και την υποχρέωση δήλωσης. Η ΣΕΟ δεν καλύπτει ούτε τα είδη διπλής χρήσης, που ήδη υπόκεινται σε ένα σύστημα ελέγχου των εξαγωγών σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο ευρωπαϊκός κατάλογος των κριτηρίων βάσει των οποίων αξιολογούνται οι ενδεχόμενες εξαγωγές είναι επίσης ευρύτερος από αυτόν της ΣΕΟ - η βία με βάση το φύλο είναι το μόνο κριτήριο που περιλαμβάνεται στην ΣΕΟ που δεν καλύπτεται σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη και η εσωτερική καταστολή δεν είναι μεταξύ των κριτηρίων της ΣΕΟ.

Μολονότι ο εισηγητής εκφράζει δυσαρέσκεια για τα κενά και το περιορισμένο πεδίο εφαρμογής της Συνθήκης, καθώς και για την ασαφή διατύπωση πλειόνων διατάξεων της Συνθήκης που, ως εκ τούτου, αφήνουν περιθώρια ερμηνείας, είναι ωστόσο της γνώμης ότι οι

¹ Επισήμως ξεκίνησε από το ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών με τίτλο "Προς μια Συνθήκη για το Εμπόριο Όπλων: θέσπιση κοινών διεθνών κανόνων για την εισαγωγή, την εξαγωγή και τη μεταφορά συμβατικών όπλων", που εγκρίθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 2006

² Ειδικότερα η κοινή θέση του Συμβουλίου της 8ης Δεκεμβρίου 2008 για τον καθορισμό κοινών κανόνων που διέπουν τον έλεγχο των εξαγωγών στρατιωτικής τεχνολογίας και εξοπλισμού

προσπάθειες θα μπορούσαν τώρα να επικεντρωθούν στην εξασφάλιση πλήρους εφαρμογής της Συνθήκης από τις χώρες που την έχουν επικυρώσει - ακόμη και με την παροχή βοήθειας όπου είναι απαραίτητη προς τις αναπτυσσόμενες χώρες, ιδίως τις αφρικανικές χώρες. Ο εισηγητής θεωρεί επίσης ότι μια ταχεία επικύρωση από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ θα στείλει ένα μήνυμα σε τρίτες χώρες που δεν την έχουν ακόμη επικυρώσει, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες .

Με σκοπό να εξασφαλιστεί ταχεία και αποτελεσματική εφαρμογή της Συνθήκης, η ύπαρξη μιας γραμματείας πλήρους αρμοδιότητας της ΣΕΟ θα διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ των κρατών σε τομείς όπως η ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας, και η παροχή νομικών συμβουλών και τεχνικής, υλικής και οικονομικής υποστήριξης. Τα υπόλοιπα θέματα σχετικά με το μέγεθος και τη σύνθεσή της, την έδρα και τη χρηματοδότηση, θα πρέπει να επιλυθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορεί να υπογράψει και να κυρώσει τη Συνθήκη για το Εμπόριο Όπλων, δεδομένου ότι μόνο κράτη μέλη μπορούν να είναι συμβαλλόμενα μέρη στις συνθήκες των Ηνωμένων Εθνών. Ωστόσο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έλαβε εντολή από το Συμβούλιο να διαπραγματευθεί ορισμένες από τις διατάξεις της Συνθήκης για το Εμπόριο Όπλων που εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης, ήτοι εντός του πεδίου εφαρμογής της εμπορικής πολιτικής .

Κατόπιν τούτου η παρούσα πρόταση απόφασης του Συμβουλίου αποσκοπεί στο να εξουσιοδοτηθούν τα κράτη μέλη να επικυρώσουν τη Συνθήκη όσον αφορά τα θέματα που εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης. Η απόφαση αυτή δεν καλύπτει τα στοιχεία της Συνθήκης για το Εμπόριο Όπλων που ενδέχεται να εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Ένωσης δυνάμει της ΚΕΠΠΑ.

16.1.2014

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

προς την Επιτροπή Διεθνούς Εμπορίου

σχετικά με το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου με την οποία εξουσιοδοτούνται τα κράτη μέλη να επικυρώσουν, προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη Συνθήκη για το Εμπόριο Όπλων (12178/2013 – C7-0233/2013 – 2013/0225(NLE))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Krzysztof Lisek

ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο χαιρετίζει το ψήφισμα του ΟΗΕ A/67/L.58 με το οποίο εγκρίνεται με ιδιαίτερα μεγάλη πλειοψηφία η Συνθήκη για το Εμπόριο Όπλων (ΣΕΟ), μετά από μακρές διαπραγματεύσεις που κατέληξαν σε ένα από νομικής απόψεως δεσμευτικό εργαλείο με υψηλότατα πρότυπα το οποίο ρυθμίζει και βελτιώνει το διεθνές εμπόριο σε συμβατικά όπλα.

Η ΣΕΟ θεσπίζει την πρώτη παγκόσμια ρύθμιση νόμιμου εμπορίου όπλων, θα εμποδίσει το παράνομο εμπόριο όπλων, τη διεθνή τρομοκρατία και το οργανωμένο έγκλημα και θα περιορίσει τις σοβαρές παραβιάσεις του διεθνούς δικαίου στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων καθώς και του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου.

Οι εξαγωγές της ΕΕ διέπονται από την κοινή θέση 2008 η οποία καθορίζει τους κανόνες και τα πρότυπα που πρέπει να ακολουθούνται και, επειδή είναι ένας από τους κύριους πρωταγωνιστές στον εν λόγω τομέα, η ΕΕ είναι ως εκ τούτου άμεσα ενδιαφερόμενη για την επιτυχία της ΣΕΟ: τούτο διότι όχι μόνο θεσπίζει ίσους όρους ανταγωνισμού για το εμπόριο αυτό αλλά, πιο σημαντικό, ρυθμίζει το εμπόριο των όπλων τα οποία χρησιμοποιούνται ευρύτατα σε τοπικούς πολέμους, τρομοκρατικές επιθέσεις ή λαϊκές ή άλλες εξεγέρσεις.

Το κύριο ισχυρό σημείο της ΣΕΟ είναι ότι τα συμβαλλόμενα κράτη είναι υποχρεωμένα να θεσπίσουν ένα εθνικό σύστημα ελέγχου για τις εν λόγω μεταβιβάσεις όπλων και να αξιολογήσουν, πριν να χορηγήσουν άδεια για οιαδήποτε μεταβίβαση, τον κίνδυνο του εάν τα όπλα αυτά θα μπορούσαν να βλάψουν την ειρήνη και την ασφάλεια ή θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την διάπραξη σοβαρών παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου ή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή για την διάπραξη τρομοκρατικών πράξεων. Είναι επίσης σημαντικό το ότι στην απαγόρευση εμπίπτουν όχι μόνο το εμπόριο των όπλων αλλά

και άλλες πράξεις όπως ενοικίαση, χορήγηση άδειας, ενισχύσεις και μεταφορές της σχετικής τεχνολογίας.

Ένα από τα εμπόδια στην αποτελεσματικότητα θα μπορούσε να είναι το στενό πεδίο εφαρμογής μερικών διατάξεων της ΣΕΟ.

Όμως, η ίδια η συνθήκη προβλέπει τη δυνατότητα για βελτίωσή της χάρις στη ρήτρα αναθεώρησής της.

Η Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων καλεί την Επιτροπή Διεθνούς Εμπορίου, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να προτείνει στο Κοινοβούλιο να εγκρίνει την συμφωνία.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	16.1.2014
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 43 - : 0 0 : 1
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Hiltrud Breyer, Elmar Brok, Jerzy Buzek, Tarja Cronberg, Susy De Martini, Mark Demesmaecker, Michael Gahler, Ana Gomes, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Tunne Kelam, Paweł Robert Kowal, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Krzysztof Lisek, Ulrike Lunacek, Willy Meyer, Francisco José Millán Mon, María Muñoz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, György Schöpflin, Werner Schulz, Davor Ivo Stier, Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Sir Graham Watson, Boris Zala, Μαριέττα Γιαννάκου, Ελένη Θεοχάρους, Σοφοκλής Σοφοκλέους, Маруся Лябчєва
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Kinga Gál, Helmut Scholz, Ivo Vajgl, Χαράλαμπος Αγγουράκης

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	21.1.2014
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 29 - : 0 0 : 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Laima Liucija Andrikienė, Maria Badia i Cutchet, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, María Auxiliadora Correa Zamora, Christofer Fjellner, Yannick Jadot, Franziska Keller, Bernd Lange, David Martin, Vital Moreira, Paul Murphy, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Niccolò Rinaldi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Henri Weber, Jan Zahradil, Paweł Zalewski, Метин Казак
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Catherine Bearder, Béla Glattfelder, Syed Kamall, Elisabeth Köstinger, Katarína Neveďalová, Tokia Saïfi, Peter Skinner, Jarosław Leszek Wałęsa